

Z A P I S N I K

sa 54. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu održane 28. novembra 2018. godine

Sjednica je počela u 15 sati.

Predsjedavao je Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Marija Maja Čatović, Radule Novović, Miloš Nikolić, Andrija Nikolić, Jovanka Laličić, Danijel Živković, Slaven Radunović, Veljko Vasiljević, Milun Zogović i Neđeljko Rudović.

U svojstvu zainteresovanih poslanika, sjednici su prisustvovali i poslanici: Marta Šćepanović, Aleksandra Vuković i prof. dr Miodrag Vuković.

Sjednici je, kao predstavnik predlagača Prijedloga rezolucije povodom 100-godišnjice „Podgoričke skupštine“, prisustvovao poslanik dr Dragutin Papović.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

- 1. Prijedlog rezolucije povodom 100-godišnjice „Podgoričke skupštine“;**
- 2. Utvrđivanje teksta Javnog poziva za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika;**
- 3. Tekuća pitanja**

Dnevni red sjednice usvojen je jednoglasno.

Prije prelaska na rad po dnevnom redu, zapisnici sa 47. i 50. sjednice Odbora, usvojeni su jednoglasno, bez primjedbi.

PRVA TAČKA - Prijedlog rezolucije povodom 100-godišnjice „Podgoričke skupštine“

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović, povodom prve tačke dnevnog reda, podsjetio je da je grupa od 42 poslanika, 14. novembra 2018. godine, dostavila u skupštinsku proceduru Prijedlog rezolucije povodom 100-godišnjice „Podgoričke skupštine“. Isti je usmjeren matičnom odboru 16. novembra 2018. t.g.

Nakon uvodnih napomena, predsjedavajući je dao riječ predstavniku predlagača, poslaniku dr Dragutinu Papoviću.

Poslanik dr Dragutin Papović, obrazlažući podnešeni Prijedlog rezolucije, koju je potpisalo 42 poslanika, naveo je da ista sadrži sedam tačaka kojima se konstatuju zaključci koji su proistekli iz onoga što su istorijske i naučne činjenice koje su poznate u „Podgoričkoj skupštini“. Ta skupština, kako je istakao poslanik Papović, događaj je koji je imao značajne posljedice po istoriju Crne Gore u prethodnih sto godina, i ovo je prvi put da se najviši državni organ, odnosno Skupština Crne Gore, na ovaj način odlukama te, kako je naveo, samozvane „Podgoričke skupštine“. To je, prema riječima poslanika Papovića, jedan od motiva koji je rukovodio 42 poslanika, da predlože navedenu rezoluciju. Drugi motiv je, kazao je poslanik Papović, taj da drugi su politički

subjekti ove godine intezivno od drugih političkih subjekata u zemlji i van nje, podstrekavani da slave stogodišnjicu održavanja „Podgoričke skupštine“. S tim u vezi, grupa poslanika koja je podnijela Prijedlog rezolucije, smatrala je da se mora dati odgovor na određene, kako je kazao poslanik Papović, reinterpretacije navedenog događaja. U nastavku izlaganja, poslanik je ukratko obrazložio svaku od tačaka koje su sadržane u Prijedlogu rezolucije.

Predsjedavajući, poslanik Aprcović, pozvao je poslanike da učestvuju u raspravi povodom navedene tačke dnevnog reda, i dao riječ poslaniku Slavenu Radunoviću.

Poslanik Slaven Radunović, u svojoj riječi, kazao je da je predlaganje navedene rezolucije predstavlja politikanski gest, koji otvara mogućnost da u narednom periodu svaka parlamentarna većina može predlagati i donositi slične rezolucije, te da je ovo pitanje namijenjeno istoričarima, a ne predstavnicima zakonodavne vlasti u jednoj državi. Posebno se osvrnuo na jedan od zaključaka Prijedloga rezolucije, kojom se konstatuje da su „odluke „Podgoričke skupštine“ faktički poništene kroz Narodnooslobodilačku borbu 1941-1945, odnosno ukinute odlukama ZAVNO Cme Gore i Boke, CASNO i AVNOJ-a..“. Dalje je naveo da je dvije godine posle održavanja „Podgoričke skupštine“, održan konsult naroda na kojem su, između ostalog, potvrđene odluke te skupštine i koje je prihvatila izbjeglička vlada, na čelu sa njenim predsjednikom, Jovanom Plamencem, koja je u to vrijeme bila priznata od strane tadašnjih velikih sila. Poslanik Radunović je u daljem izlaganju iznio stav da nema potrebe predlagati rezolucije, poput ove čije je razmatranje na dnevnom redu sjednice Odbora.

Poslanik Aprcović, u svojoj riječi je kazao da je legitimno da svaki poslanik može da ima različite stavove gledanja na različite istorijske aspekte, te da nije siguran da je bilo potrebe da se obilježava 100 godina na način kako je to urađeno u pojedinim crnogorskim gradovima prethodnih dana, od strane pripadnika određenih političkih subjekata. Dalje je naveo da se pravno treba saglasiti oko jednog, odnosno da postoje drugačije odluke nakon Drugog svjetskog rata, nakon okončanja Prvog svjetskog rata, kada je Crna Gora bila međunarodno priznata država, te da se rat završio nakon održavanja „Podgoričke skupštine“.

Predstavnik predlagača, dr Dragutin Papović, odgovarajući kratko na diskusiju poslanika Slavenu Radunovića, kazao je da se podnosioci rezolucije nijesu bavili karakterom organa navedenih u tački 7, već da su odluke „Podgoričke skupštine“ faktički poništene odlukama navedenih organa. Kako je kazao poslanik Papović, a kako se navodi u istorijskim zapisnicima, predstavnici „zelenasha“ nijesu učestvovali u „Podgoričkoj skupštini“, imajući u vidu činjenicu da su utvrdili da uslovi za njeno održavanje nisu ispunjeni, te da su isti nelegitimni. Nadalje, 1920. godine, prema riječima poslanika Papovića, nije održan konsultativni referendum, te da su te godine održani prvi parlamentarni izbori, odnosno izbori za ustavotvornu skupštinu Kraljevine SHS.

U svom odgovoru, poslanik Radunović je istakao da u pismu Jovan Plamenac u svom pismu iz 1925. godine, koje je javno objavljeno, on to sve pojašnjava, te da su ovi navodi lako provjerljivi. Poslanik je dalje kazao da se od svih istoričara može čuti i po istorijskim faktima slobodno reći da je u to vrijeme, apsolutna volja većine građana bila da Crna Gora tada uđe u novu državu, odnosno Kraljevinu SHS-a. Odgovarajući poslaniku Aprcoviću, poslanik Radunović je kazao da proslave završetka Velikog rata

nisu održavane samo u Crnoj Gori, već i u svim državama, koje su slavile narodnooslobodilačku pobjedu.

Poslanica Jovanka Laličić, u svojoj riječi, navela je da je Prijedlog rezolucije veoma važan dokument i politički akt koji treba da da vredonosni sud o nečemu što je kroz istoriju potvrđeno.

Poslanik Veljko Vasiljević, uzimajući učešće u raspravi, osvrnuo se na Prijedlog rezolucije, istakavši da su političke odluke uvijek uticale na tok istorije, te da je teško presuđivati o nečemu što se davno u istoriji dogodilo, a čega nismo bili učesnici. Dalje je kazao da se ne treba baviti stvarima koja su protivustavna, a koja se pominju u rezoluciji, koja je predmet rasprave. Na kraju izlaganja, poslanik Vasiljević je naveo da je riječ o isključivo političkom pitanju, te da nema veze sa istorijom.

Poslanik Milun Zogović, istakao je da predložena rezolucija nema ni politički, a ni pravni značaj, već da ista dodatno podstiče razna neslaganja, animozitete i netrpeljivosti koje su prisutne u društvenom životu Crne Gore. Prema riječima poslanika, ne može se poništiti nešto što je istorijska činjenica, kao ni ono što je proizišlo kao posljedica istih. U nastavku svog obraćanja, poslanik Zogović se osvrnuo na Prijedlog rezolucije, navodeći određene istorijske događaje iz vremena neposredno nakon održavanja „Podgoričke skupštine“.

Poslanik Neđeljko Rudović, iznoseći svoj stav, kazao je da se predlaganjem ovakvih rezolucija podižu tenzije u Crnoj Gori. Imajući u vidu činjenicu da je većinski dio potpisnika rezolucije iz Demokratske partije socijalista, poslanik Rudović je iznio dilemu šta je do sada sprječavalo navedenu partiju da se ranije odredi prema važnom i za Crnu Goru tragičnom događaju.

Poslanik Miloš Nikolić, učestvujući u raspravi, naveo je da se predloženom rezolucijom izriče ono što su stavovi i sudovi o nečemu što potpisnici iste smatraju istorijskim činjenicama. Istom se, kako je kazao poslanik Nikolić, iznosi mišljenje onih koji su istu predložili, na šta postoji pravna osnova koja se nalazi u Poslovniku Skupštine. Nadalje, istakao je da je stav Demokratske partije socijalista da je te 1918. godine, Crna Gora prisajedinjena Kraljevini SHS-a, na nelegalan način, te se iz nelegalnosti ne može proizvoditi legitimitet.

Poslanik Milun Zogović, nadovezujući se na izlaganje poslanika Miloša Nikolića, kazao je da Crna Gora 1918. godine nije bila okupirana od strane Srbije, jer bi u tom slučaju bio postavljen okupacioni guverner iz Beograda, te ne bi postojali predstavnički organi u Crnoj Gori, kao što je bila „Podgorička skupština“.

Poslanik Miloš Nikolić, odgovarajući poslaniku Zogoviću, kazao je da on nije iskoristio riječ „okupacija“, već „prisajedinjenje“, kako i stoji u Prijedlogu rezolucije.

Poslanik Radule Novović, u svojoj diskusiji, istakao je da je predložena rezolucija dobar i važan dokument, sa dobrim obrazloženjem te da vladajuća većina sa ponosom ide u javnost sa istom. Odlukama tzv. „Podgoričke skupštine“, prema riječima poslanika, išlo se u potiranje crnogorskog identiteta i nacije, te predlaganje ovakve rezolucije predstavlja dobru namjeru, koja je artikulisana u njenom uvodnom dijelu.

Poslanica Aleksandra Vuković, koja je sjednici prisustvovala u svojstvu zainteresovane poslanice, kazala je da predlagači rezolucije ne žele da se njenim predlaganjem suprostavljaju opoziciji, već je glavni akcenat na pitanju gdje je Crna Gora 1918. godine, nakon odluka „Podgoričke skupštine“.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, većinom glasova (7 glasova „za“, 3 glasa „protiv“) usvojio Prijedlog rezolucije povodom 100-godišnjice „Podgoričke skupštine“.

Sa ove sjednice, a u vezi prve tačke, Odbor je odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći:

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PRIJEDLOGA REZOLUCIJE POVODOM 100-GODIŠNJICE "PODGORIČKE SKUPŠTINE"

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Prijedlog rezolucije povodom 100-godišnjice "Podgoričke skupštine", koju je Skupštini Crne Gore podnijela Grupa poslanika.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je **većinom glasova** podržao podneseni Predlog rezolucije i predlaže Skupštini da **isti usvoji**.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određen je poslanik Andrija Nikolić, član Odbora.

DRUGA TAČKA – Utvrđivanje teksta Javnog poziva za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović, podsjetio je članove Odbora da Odbor, na osnovu člana 40 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a u vezi člana 16 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama ima obavezu da raspisuje javni poziv za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika a kasnije i da podnose Skupštini predlog za izbor četiri člana Sudskog savjeta.

Takođe, podsjetio je i na dosadašnju proceduru koju je Odbor sprovodio kada je u pitanju njegova nadležnost u dijelu predlaganja članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika. S tim u vezi, kratko je kazao da je na Devetoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2018. godini, dana 5. jula 2018. godine, sprovedeno prvo glasanje dvotrećinskom većinom o Predlogu Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu da za četiri člana Sudskog savjeta izabere gore predložene kandidate. Kandidati nijesu dobili potrebnu većinu. Nadalje, Skupština je na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2018. godini, dana 12. novembra 2018. godine, sprovedla drugo glasanje, međutim, kandidati koji su predloženi za članove Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika nijesu dobili potrebnu (tročetinsku) većinu.

Shodno tome, kako je kazao predsjedavajući, Javni poziv za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika treba da bude ponovo raspisan.

Odbor je većinom glasova usvojio tekst Javnog poziva za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

TREĆA TAČKA - Tekuća pitanja

Predsjednik Odbora, podsjetio je prisutne poslanike na Studijsku posjetu Državnom zboru Republike Slovenije, koja će biti realizovana sredinom decembra mjeseca. S tim u vezi, kazao je da je neophodno odrediti sastav delegacije, koju će činiti dva člana Odbora, i dvije saradnice iz Stručne službe. Poslanik Aprcović je kazao da je iskustvo delegacije koja je u novembru boravila u posjeti institucijama u Zagrebu, bila od velike koristi, te da su razmijenjena bitna iskustva u nadležnostima koja ima Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Sjednica je završena u 16 sati i 30 minuta.

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Predsjednik Odbora
Željko Aprcović